

Prezident ?Iham ?liyevin s?driliyi il? Nazirl?r Kabinetinin 2017-ci ilin doqquz ay?n?n sosial-iqtisadi inki?af?n?n yekunlar?na v? qar??da duran v?zif?l?r? h?sr olunmu? iclas? keçirilib.

Dövl?timizin ba?ç?s? iclas? giri? nitqi il? açd?.

Prezident ?Iham ?liyevin giri? nitqi

-?lin doqquz ay? arxada qal?r. Bu doqquz ayda ölk?miz u?urla v? h?rt?r?fli inki?af etmi?dir. Bütün sah?l?rd? dinamik inki?af t?min olunmu?dur.

Doqquz ayda iqtisad?göst?ricil?rimiz? d?çox müsb?t?tdir. Qeyri-neft iqtisadiyyat?m?z 2,5 faiz art?bl? Hesab e?edir?m?ki bu çox göz?l? göst?ricidir. Bu son ill?rd? apard???m?z siyas?tin n?tic?sidir. Çünkü qeyri-neft sektorunun inki?af?n bizim? sasi prioritetimizdir v? f? 2,5 faiz artan qeyri-neft iqtisadiyyat?m?z h?m?lu?urla İslahatlar?m?z?n göst?ricisidir, h?m d? onu göst?rir ki, ölk? iqtisadiyyat?n?m?ax?l?ndirilm?si m?s?l?ri öz h?llini u?urla tap?bd?r. Qeyri-neft seft sektorunun s?naye hiss?si d?lu?urla inki?af edir. Qeyri-neft s?nayesi 9 ayda 3,1 faiz artm??d?rd? Bu da s?nayel?m? siyas?timizin göz?l?n?tic?sidir. Bildiyiniz kimi, son ill?r k?nd t?s?rrüfat?nda çox böyük inki?af var, büyük investisiyalar qoyulur. K?nd t?s?rrüfat?n?n h?rt?r?fli inki?af? dövl?t prioritetidir v? bu sah?d? d? n?tic?l?r? özünü göst?rir. K?nd t?s?rrüfat? 2,8 faiz artm??d?r.

X?arici ticar?t dövr?y?miz 7 faiz artm??d?r. Burada da ixrac idxl?r? böyük f?rql? üst?l?yir. H?r bir inki?af?n göst?ricisi o?cuml?d?n xarici ticar?t?n tarazl?ndan as?l?d?r. Bizd? is? ilin 9 ay?nda xarici ticar?t?n müsb?t saldosu 4,44 milyard dollar a?r?b?rd?r. ?min?m?ki, ilin sonuna q?d?r?bu?r?q?m?da da artacaq?l?b?tt?, bu?bizim?h?m? iqtisadi u?urlar?m?z? l?ks etdirir, eyni zamanda milli valyutam?z manat?m?z?nn?sin?çox müsb?t t?s?r? göst?rir. Valyuta bazar?n?n t?nziml?nm?si istiqam?tind? l?b?tt? ki, bu?çox büyük kimkanlar aç?ry. Eyni zamanda, bu?bizim?u?urlu inki?af?m?z?n t?zahüründür. ?xrac?m?z idxaldan 4,4 milyard dollardan çoxdur.

Baxmayaraq, dünyabazarlar?nda neftin qiym?t?l?h?l? d?aa?a??vs?viyy?d?dir, bu?il? biz?r qar??ya m?qs?d qquym?duq ki, valyuta ehtiyatlar?m?z? art?raq. Çünkü bu?bizim? iqtisadi v? siyasi müst?qilliymizin?sas?rt?l?rind?n biridir. X?rc?l?rimiz?nd? artmas?na v? ölk? qar??s?nda duran v?zif?l?rim?d?çoxalmas?na baxmayaraq, biz?çal??r?q?ki, bütün v?zif?l?ri icra ed?kk? Bunu etm?k üçün l?b?tt? ki, maliyy? resurslar? laz?md?r. Valyuta ehtiyatlar?m?zdan q?na?t? istif?fad?etm?yimiz, eyni zamanda, düzgün investisiya proqram?m?z?n u?urub?l?b?tt?, kimkan verib ki, biz?valyuta ehtiyatlar?m?z? art?raq?l?in 9 ay?nda Az?rbaycan?n valyuta ehtiyatlar?art?b?haz?rd?bu?r?q?m? 42 milyard dollar s?vs?viyy?sind?dir. l?in?vv?lind?n?valyuta ehtiyatlar?m?z 4,5 milyard dollar art?b?z?l?Bizim?siyas?timiz uzunmüdd?tlili?siyas?tdir. Bizi?ölk?mizin?g?l?c?yi,uzunmüdd?tlili?dayan?ql?inki?af?haqq?nda dü?ünürük. Ona gör? bir?da haq? et etm?k ist?yir?m?ki, valyuta ehtiyatlar?m?z, ümumiy?tl?q?iqtisadi imkanlar?m?z müst?qilliymizin?sas?rt?l?rind?n biridir.

Bu gün? biz özümüzü dünya miqyas?nda müst?qil ölk? kimi t?qdim ed? bilmi?ik, müst?qil siyas?t aparan ölk? kimi tan?n?r?q?l?b?tt?ki, bunun t?m?lind? güclü siyasi irad?, xalq-iqtidar birligi, bir?çox ba?qa amill?r? dayan?r. Onlar?n aras?nda iqtisadi müst?qillik xüsusi yer tutur. Ona gör? 4,5 milyard dollar h?cmind? artan valyuta ehtiyatlar?m?z hesab edir?m?ki, 9 ay?n?n u?urlu n?tic?l?rind?n biridir.

Doqquz ayda h?m? Bak?da, h?m? bölg?l?rd? yeni?i? yerl?rinin yarad?lm?as? prosesi u?urla gedib. H?min dövrd? 226 min yeni?i? yer? yarad?l?bd?r?ki, onlardan 171 min? daimi?i? yeridir. Bu?da i?sizliyin a?a??s?viyy?d? saxlanmas?na im?limkan verir. Bu?da daimi?proses olmal?d?r. Çünkü bizim? halimiz art?r? v?bel? olan halda biz?daim? yeni?i? yerl?rinin yarad?lm?as? haqq?nda dü?ünüm?liyik.

Sas?sa? infrastruktur layih?l?ri 9 ayda u?urla icral?edilibdir. Yeddi yüz kilometrd?n?çox içm?li su?x?tt?ç?kil?b, qazla?d?rmall? ölk?mizd? 93 faiz?s?viyy?sind?dir. v? bu proses davam edir. Bunlar?z?l?yünd?çox göz?l? göst?ricidir. Elektrik enerjisi il?t?minat yax??la??r, eyni yar?mstansiyalar tikili? elektrik x?tl?ri ç?kilir. Meliorasiyan?m?s?l?ri öz h?llini tap?r. l?in?vv?lind? qar??ya m?qs?d qoyulmu?dur ki, bu gün? q?d?r suvar?lmayan, yaxud da ki, suvar?lm?as? z?if olam 150 min hektar torpaqlar?m?zda bu?il? müasir suvarma sisteml?ri qura?d?r?ls?n. ?min?m?ki, biz bu?r?q?m? ilin sonuna q?d?r? çataca??q? M?n?veril?n m?lumat? gör?bu ilin?vv?lind?n b?ri 50 min hektardan çox torpaqda meliorativ

t?dt?dbirl?n görülmü?dür, suvarma suyunt?min edilmiş?dir. Qalan iki ay yar?m?rzind?tbütün i?l?r?ba?a çatmal?d?r. ?nfrastruktur layih?i?rimizin u?urlu icras? ümmü? iqtisadi inki?afa, regionlar?n inki?af?na t?kan verir. ?lb?tt?ki, bu gün? q?d?r h?yata keçir? bilm?diyimiz infrastruktur layih?i?rini növb?ti ill?rd? d? biz tam icra etm?liyik.

Sosial infrastrukturla ba?i?siyas?timiz u?urla yapar?i?r. Bu ilin vvv?lind?n 100-? yax?nm?kt?b?tikilib, t?mir edilib. Bu proses davam etdirilir. ?yirmi yeddi tibb oca?? tikilib v? t?mir edilib. Dig?r sosial infrastruktur layih?i?ri u?urla icra edilir.

M?cburi köckünl?rin problemi?ri daim diqq?t m?rk?zind?dir. Bu il tarixi hadis? ba? vermi?dir. Cocuq M?rcan?l? k?ndi b?rpa edilmiş?dir, indi orada yeni q?s?b?sal?n?r, 50 evd?ni?ibar?t q?s?b?nin aç?l? olmu?dur, ?lav? 1100 evin tikintisi prosesi gedir. M?kt?b?, m?scid tikilib, tibb m?rk?zi tikilm?kd?dir. Orada i?yerl?ri il?ba?i?birçox m?s?l?r? öz h?llini tap?r. Cocuq M?rcan?l? k?ndinin yenid?n qurulmas?, b?rpas? tarixi hadis?dir.

Eyni zamanda, dig?nm?s?l?r? köckünl?rl?ba?i?rm?s?l?r?d? öz h?llini tap?r. Bak?da, Sumqay?tda, dig?r bölg?l?rd? tikinti i?l?ri geni? vüs?t alm??d?r. Bu il minl?rl? ail? yeni evl?rl? m?nzill?rl? t?min olunacaq, bu proses g?l?m il?d? davam etdiril?c?k. H?l?ki, a??rv?ziyy?td? ya?ayan köckünl?rimiz çoxdur. Dövl?t?l?ind?n g?l?ni edir ki, bu m?s?l? tez tezlikl? öz h?llini taps?n. Bilirsiniz ki, 250 mind?n çox m?cburi köckünl?dövl?t?r?find?n evl?rl?, m?nzill?rl? t?min edilmiş?dir.

Bu idman sah?sind? u?urlar?m?z?kifay?t?q?d?r?çoxdur. Onlar?n aras?nda, l?b?tt?, ki, ?slam H?mr?yiliyi Oyunlar?nda qazand???m?z?u?urlar? qeyd etm?liy?m?n?slam H?mr?yiliyi. Oyunlar?n?n Bak?da keçirilm?si?slind? böyük u?urumuzdur v? bu Oyunlar?n yüks?k s?viyy?d? keçirilmi?dir. Az?rbaycan komandas? bu Oyunlar?n qalibi olmu?dur, birinci yer? layiq görülmü?dür. Bu, idman?m?z?n inki?af?n? bir daha göst?r?n çox ciddi amildir.

Bu il beyn?lxalq arenada mövqel?rimiz daha da möhk?ml?nib. Bizim xarici ?laq?l?rimiz çox?ax?lidir. Biz bütün ölk?l?rl? qar??l?ql? faydal? v? b?rab?rhüquqlu münasib?t?r? qurmu?uq, buna nail olmu?uq. Bu gün Az?rbaycan dünya miqyas?nda çox etibar?l?t?r?fd?l?yaq?tl? ölk? kimi tan?n?r. Xarici siyas?timiz d? aç?qd?r, müst?qildir v? bu daha dünya birlili? t?r?find?n büyük r??b?t?l? qar??lan?r.

Bu ilin doqquz ay?nda m?nim xarici ölk?l?r? 14 s?f?rim olmu?dur. H?l?iliq qalan: hiss?sind? d? s?f?rl?r?n?z?n?z?rd? tutulur. Bu s?f?rl?rin h?r bir? ölk?miz?nd?faydal? olmu?dur. Az?rbaycan öz mövqeyini birba?a xarici t?r?fd?lara çatd?r?r. R?smi s?f?rl?rd? v? beyn?lxalq t?dbirl?rd? etdiyim ç?x?lar Az?rbaycan?n siyas?tini ?ks etdirir, ?ld?etdiyimiz u?urlar?, eyni zamanda, Da?l?q Qaraba? problemini id? bir daha dünya ictimaiyy?tin? çatd?r?r. Ölk?miz? isis?bu il ondan çox dövl?t? v? hökum?t?ba?ç?s?g?l?mi?dir?lin sonuna q?d?r?yen?d?r? s?r?rl?r?g?z?l?nilir. Y?ni, bizim beyn?lxalq?laq?l?rimiz çox?ax?lidir. Xarici siyas?timizi milli maraqlar?m?z?n?t?min edir v? beyn?lxalq arenada Az?rbaycan, bir daha dem?k ist?yir?m ki, büyük hörm?t? v? çox müsb?t reputasiyaya malik olan bir ölk?dir.

Erm?nistan-Az?rbaycan, Da?l?q Qaraba? münaqi??si il? ba?l? mövqeyimiz d?yi?m?z olaraq qal?r. Bu mövqe dünyadan?n?n?ali tribunalar?ndan aç?q?b?yan edilmiş?dir. Da?l?q Qaraba? bizim tarixi, z?li torpa??m?zd?r, biz bu torpaqlara qay?tmal?y?q v? qay?daca?q?k. Ölk?miz?n?razi bütövlüyü?ndan???qlar?n? predmeti deyil v? heç vaxt olmayacaq. Biz torpaqlar?m?zda ikinci erm?ni?dövl?t?nin yarad?lmış?na heç vaxt imkan verm?y?c?yik v?za?razi bütövlüğümüzün b?rpas? bizim ?sas v?zif?mizdir.

Bilirsiniz ki, son vaxtlar dan???qlarda heç bir ir?l?yi? yoxdur. Erm?nistan çal???rd? v? hesab edirdi buna nail olacaq ki, dan???qlar pozulsun. Y?ni, müxt?lif b?han?l?rl? bizi ittihad etm?kl? çal???rd? ki, dan???qlar b?rpa edilm?sin v? v?buna nail olmaq üçün bir neç? ???rt qoymu?dub?lb?tt?, m?n b?rib?dan b?yan etmi?dim ki, heç bir ??rl?q?bul edilm?y?c?k. Onlar?bu ??rl?ri ir?li sür?rk?nözl?rini çox axmaq v?ziyy?td?qoyurlar v?m?cbur olub busiyyas?td?n?l?ç?km?li olacaqlar. H?yat v?real?q?bir daha onu göst?rir?ki, h?mi?oldu?ukimi, ibizim?t?hlilimiz v?siyas?timiz tam real???ks etdirir.

Bugündan???qlar prosesi heç bir ??rl?q?bul olunmadan b?rpa edilir. Erm?nistan növb?ti d?f? özünü?dünya ictimaiyy?ti qar??s?nda biab?r? etdi v?dan???qlar?n?b?rpas?biz?edil?n?h?nhans?bin minn?t?deyil. Onlar?nsisterik b?yanatlar?, ba?qa ölk?l?r? qorxu?l?dolu müraci?tl?ri?slind? aç?q?etiraf?r?ki, döyü?d?onlar?n?bizim qar??m?zda duru? g?tirm?si qeyri-mümkündür. Aprel hadis?l?ri bunu göst?rdi. T?mas x?ttind?ki v?ziyy?t onu göst?rir?ki, bu gün biz t?mas x?ttind? hakim mövqel?r?tam sahibik?lb?tt?, Erm?nistan da çox maraql?olmal?d?r?ki, dan???qlar b?rpa edilsin. Çünkü ?ks?t?qdird?onlar? çox ac?n?tic?l?r? gözl?yir? M?s?l? il?m??ul olan vasit?çil?r?çal???rlar?ki, dan???qlar prosesi b?rpa edilsin. Biz d? ?lb?tt? ki, bunu d?st?kl?yirik. Ona gör? bir daha dem?k ist?yir?m ki, bu il d? bu istiqam?td? real n?tic? ?ld? olunmasa da, Erm?nistan növb?ti d?f? özünü?dünya ictimaiyy?ti qar??s?nda aciz, gücsüz, as?l? ölk?

kimi t?qdim etmi?dir.

Bu il neft-qaz sektorunda çox ?lam?tdar hadis?l?r ba? verib. Xüsusil?, neft sektorunda "Az?ri-Ç?raq-Gün??li" yata??n?n g?l?c?kd?i?l?nilm?si?il? ba?l? yeni kontrakt imzalanm??d?r. Kontrakt?n müdd?t? 2050-ci il? q?d?r uzad?ld??. Bu kontrakt bizim için daha da yax?? ??rtl?rl? t?min edilmişdir. Baxmayaraq ki, "?srin kontrakt?" da Az?rbaycana çox b?büyük faydalard?rt?rl? vaxt üçün mümkün q?d?r? n?j göz?l? ??rtl?rl? t?min edilmişdir. Ancaq indiki ??rtl?rl? bizim üçün dadahav?lveri?lidir, daha da yax??d?n. Bu ??rtl?rl? sas mahiyy?ti ondan ibar?tdır. ki, Az?rbaycan?n? i?tirak pay? 11 faizd?n 25 faiz? qald?r?l?r. M?nf??t neftinin 75 faizi Az?rbaycan t?r?fin? veril?c?kdir. Dövl?t Neft?irk?ti yeni kontrakt?n podratç?s? kimi i?tirak ed?c?k v? ölk?miz? xarici neft?irk?tl?ri t?r?find?n 3,6 milyard dollar bonus öd?nil?c?k. Bu, çox göz?l? ??rtl?rl?dir v? "?srin kontrakt?"n?n uzad?lm?as?, yeni kontrakt?n imzalanmas? tarixi hadis?dir.

Dig?r?n?h?ng?layih?"C?nub?Qaz?D?hlizi" layih?sidir. Bu istiqam?td? d?i?l?r? yax?? gedir? "ahd?niz-2" layih?sinin icras? 96 faiz s?viyy?sind?dir. C?nubi Qafqaz k?m?ri, hans? ki, qaz?m?z? Gürcüstan? q?d?r? çatd?r?r, 98 faiz s?viyy?sind? icra edilibdir. TANAP layih?si 82 faiz, TAP layih?si is? 53 faiz s?viyy?sind? icra edilibdir. Bu r?q?ml?r ?slind? göst?rir ki, kontrakt?n u?urlu icras? t?min edilir.

Dig?r?vacib olan sah?l?rd? d?yax?? n?tic?l?r var. Bak?-Tbilisi-Qars d?mir yolunun tikintisi dem?k olar ki, ba?a çat?b. Yax?n vaxtlarda bu yolu r?smi aç?l?n?z?rd? tutulur. Bu da tarixi layih?dir. Y?ni, Az?rbaycan?n i?tirak etdiyi v? bir çox hallarda t???bbüskar? oldu?u layih?l?r qlobal karakter da??y?r. Onlar?n ?sas m?qs?di v? mahiyy?ti ondan ibar?tdır. ki, bu layih?l?r, bu kontraktlar ölk?miz? gücl?ndirir. Az?rbaycan?n? qüdr?t? iqtisadi potensial?, siyasi ç?kisi, regional müst?vid? rolü art?r?v? bu kontraktlar?n? böyük iqtisadi m?nf?tl? s?m?r? verir. T?s?vvür etm?k mümkün deyill?ki, g?r? "srin kontrakt?" imzalanmasal idi, biz in?da hans? v?sait?l? bütün bu abad?l? q-quruculuq i?l?rini gör? bil?rdik. Dözdür, bugün ?sas m?qs?dimiz qeyri-neft sektorunun inki?af?d?r?v? biz ?sas gücü bu istiqam?t? yön?ldir. Ancaq onu da ham?m?z? bilm?liyik ki, g?r?neft g?l?rl?rind?n s?m?r?li?k?l?d? istifad? etm?s?ydik, Neft Fondunda böyük v?saiti y?y?masayd?q, infrastrukturalayih?l?rin? v?dig?rlayih?l?r? yön?ltm?s?ydik, ?lb?tt?l? bizim indiki v?ziyy?timiz k?skin ??kild? f?rql?n? bil?rdi.

Biz bütün bu i?l?r? d?ünümü? ??kild? görmü?ük, neftd?n v? qazdan g?l?ng?l?rl?r?n insan kapital?na yön?ldilib, infrastruktur layih?l?rinin icras?na, öz?l? sektorun inki?af?na istiqam?tl?ndirilib. Eyni zamanda, bu layih?l?r? ölk?mizin beyn?lxalq arenadak? rolunu, ç?kisini art?r?r. Bu gün bizim i?tirak?m?z? olmadan bu regionda heç bir layih?, h?tta heç bir siyasi t???bbüs realla?a bilm?z. Az?rbaycan bu gün dünya miqyas?nda özünü güclü dövl?t kimi t?sdiql?yib, ?lb?tt?ki, bu, bizim ham?m?z? çox sevindirir. Növb?ti ill?rd? ölk?mizin qüdr?ti daha da artacaq.

Bu Buid?l? iqtisadi islahatlarla ba?l? çox ciddi add?mlar?at?lm??d?r? Strateji yol x?rit?l?rinin icras? t?min edilir. Dözdür, b?zi hallarda yubammalara da yol verilir, ancaq bütövlükd? çox ciddi islahat olmu?dur. Sahibkarl?nn inki?af? t?min edilir. ?nvestisiya t??viqi mexanizmi tam i?? dü?m?dür. Onu qeyd etm?liy?m ki, 200-d?n çox investisiya t??viqi ss?n?di verilm?dir. Bu layih?l?bu istiqam?t? ç?rçiv?sind? ölk?miz? öz?l? sektor t?r?find?n 1,7 milyard manat h?cmind? ?nvestisiya qoyulu?u t?mine edil?c?k. Y?ni, görün, b?r?ciddi islahat?n? apar?lm?sa?l? biz 1,7 milyard manat öz?l? sektor s?rmay?sin? Az?rbaycana c?lb etdik. Dem?li, biz buna çoxdan keçm?li idik. Biz ?vv?lki dövrl?rd? d? investisiya t??viqi mexanizmi haqq?nda dan??m??d?q. Burada mü?yy?n?ng?l?r? müxt?lif fikirl?r olmu?dun. Ancaq h?yat bunu göst?rir ki, bu, n? q?d?r? düzgün add?m olmu?dur.

?xrac?n t??viqi mexanizmi i?? dü?üb. M?n ixracla ba?l? b?zi r?q?ml?ri sonra s?sl?ndir?c?y?m. Bu mexanizm d?d?çox ciddi t?şir? göst?rm?dir. Ona gör?bu il Az?rbaycan tarixind? ciddi iqtisadi islahatlar ili kimi qalacaq. Bu gün bölg?l?rd? böyük ?h?rl?rd? Bak?da quruculuq, abad?l?q? i?l?r?geni? vüs?t?alm?d?r? S?naye istehsal?n?k?nd? t?r?s?rrüfat?n?n? inki?af?, s?naye zonalar?n?n? yarad?lm?sa?l? bütün bunlar real?qd?r? Bizim siyas?timiz ictimaiyy?t t?r?find?n, sahibkarlar t?r?find?n b?y?nilir v? d?st?kl?nir.

?lb?lb?tt?l?ki, bizim iqtisadi sah?d?u?urlar?m?z? göst?r?n?ks?ietdir?n? Davos Dünya?qtisadi Forumunun heshesablamlar?d?r? Az?rbaycan buki?l?ki?pill?l?r?l?y?r?k?37-ci yerd?n? 35-ci yer? qalx?b v? öz?reytinqin?da da yax??la?d?r?r. Bel?likl? 140 ölk? aras?nda keçirilmi? bu t?hlili, ölk?l?rin r?qab?tqabiliyy?tliliyini ?ks?etdir?n? bu hesabat göst?rir. ki, Az?rbaycan dünya miqyas?nda iqtisadi c?h?td?n?35?n?r?qab?tqabiliyy?tl? ölk?ss?ras?ndad?r? Bu, böyük uu?urumuzdur, tarixi nailiy?tdir. Onu da qeyd etm?liy?m ki, biz MDB m?kan?nda liderliyi saxlay?r?q, qoruyuruq. Bu, ?sind? bizim iqtisadi siyas?timizin u?urlar?n?n? d?n?yan?n?nmöt?b?r?iqtisadi forumu olan Davos Forumu t?r?find?n qiy?m?tl?ndirilm?si dem?kdir.

Biz onuz da bilirdik ki, düzgün yolday?q. Bizim iqtisadi siyas?timiz real h?yatda öz?ksini tap?r. Az?rbaycanda mövcud olan ictimai-siyasi sabitlik, xalq-iqtidar birliyi iqtisadi sah?d? d? h?m investisiyalar?n? c?lb edilm?sin, h?m yerli

investorlar?n investisiyalar? kölk?miz? h?v?s!yat?rmalar?n?t?min etmi?dir?H?mixarici investorlar? h?m d?yerli sahibkarlar t?r?find?n ölk?mizin g?l?c?yin? çox büyük inam var v? bu inam ?sasl?d?r. T?sadüfi deyil ki, bu ilin doqquz ay?nda ölk? iqtisadiyyat?na 8,3 milyard dollar s?rmay? qoyulmu?dur. Onun büyük hiss?si xarici s?rmay?dir.

?lin ?lin sonuna q?d?raqalan i?l?rd?tgörül?c?k?i?min?m?ki?g?l?nah?da yax??siqtisadi?göst?ricil?rimiz olacaqd?r. Bu ilin göst?ricil?ri d?çox müsb?t?dir. ?lin doqquz ay?n?n yekunlar? göst?rir ki, ist?rbeyn?lxalq sah?d?, ist?rdaxili siyas?t?, iqtisadi siyas?t? ba?l? bütün istiqam?t?r? üzr? çox göz?l n?tic?l?r var. Bu, bir daha bizim düzgün yolda olma??m?z? göst?rir.

X X X

T?hsil naziri Mikay?l CABBAROV ç?x?? ed?r?k dedi:

-Möht?r?m c?nab Prezident.

Hörm?tli toplant? i?tirakç?lar?.

Sizin t???bbüsünüz? haz?rlanm?? v? Zati-alil?rinizin 2013-cü il 24 oktyabr tarixli S?r?ncam? il? t?sdiq edilmiş? "T?hsilin inki?af? üzr? Dövl?t Strategiyas?"n?n qüvv?y? minm?sind?n art?q dörd il ötür.

?caz?nizl? strategiyada mü?yy?nl? dirilmi? h?d?fl?r? nail olunmas? istiqam?tind? cari ilin öt?n dövrü ?rzind? ?ld? edilmiş? nailiyy?t?r v? g?l?c?k add?mlar bar?d? m?lumat? diqq?tiniz? çatd?rmaq ist?rdim.

T?T?hsil Nazirliyinin sıfari?in?sas?n?q?zal?m?kt?bl?rin?v?z?dedilm?si?ç?rçiv?sind?373 modul tipli m?kt?b qura?d?r?l?b. Cari ilin sonunad?k istifad?y? veril?c?k modul tipli m?kt?bl?rin say? 100-ü öt?c?k.

TaTap??r???n?zas?sas?n?b?l?i?l?r?növb?ti?ild?d?davam?etdiril?c?k?44 rayonu?hat?ed?nazkomplektli?v? q?zal? v?ziyy?td? olan 137 k?nd m?kt?bi modul tipli m?kt?bl?rl? ?v?zl?n?c?k.

Bununla yana??bbulibbirpe?? t?dris?m?rk?zibbiru?aq-g?ncl?r?nki?af?m?rk?zibbir t?dris-idman bazas?, üç universitet üçün kampus v? korpuslar tikilib v? ya ?sasl? t?mir olunub.

Qay??n?z?n?növb?ti bariz nümun?si olaraq, paytaxt?n Yasamal rayonunda in?a olunmu? 20 nömr?li m?kt?bin yeni binas? 4 min?agirdin t?hsil almas? üçün göz?l?rait yarad?b. Yeni d?rs ilinin ilk gündünd? Zati-alil?rinizin m?kt?bim aç?l?nd?nda i?tirak?v? kollektiv qar??s?nda proqram xarakterli ç?x??? agird?rin?v?t?n? s?daq?truhunda t?rbiy?si, millilli d?d?y?rl?riq?orummas?, innovasiyalar?n?m?asir texnologiyalar?n?t?biqi? üzr?qar??ya qoydu?unuz v?zif?l?r? t?hsil i?çil?rinin m?suliy?tin?dahadda art?r?b. Ölk?mizd? t?hsilin inki?af?nagöst?rdiyiniz yüks?k diqq?t? v?qqay??ya gör?, c?nab Prezident, çoxminli t?hsil i?çil?ri ad?ndan Siz? öz d?rin t???kkürümüzü bildiririk.

?lam?tdar hald?r ki, C?bray?l rayonunun b?rpa olunmu? Cocuq M?rcan? k?ndind? d? sentyabr?n 15-d? yeni m?kt?bf?aliyy?t?ba?lay?b, bütün m?kt?bl?rd?ilk?d?rs?l?r? Cocuq M?rcan?n?n b?rpas?, sakint?rin?do?ma yurduna qay?qay?tmas?, dövl?t?timizin bu istiqam?t?da apard???qm?qs?dyönlüsiyas?tin?h?sr?ledilib. Budhadis?ümumi t?hsil mü?ssis?l?r?nd? agird?rin v?t?np?rv?rl?k ruhunda t?rbiy?si i?in? böyük töhf? verib.

Strategiyaya uy?un olaraq, mü?lliml?rin f?aliyy?tinin stimulla?d?r?lmas? sah?sind? apar?lan i?l?r 2017-ci ild? d?d?davam?etdirilib, 26 ??h?r?v?rayonda 50 min mü?llimin bilik v?bacar?qlar?yoxlan?l?b, bel?likl?ölk?üzr? bütün mü?lliml?rin diaqnostik qiym?t?ndirilm?si ba?a çat?b.

MÜ?llim pe?sinin ictimal statusunun art?r?lmas? istiqam?tind? apar?lan siyas?t daha bilikli v?haz?rl?ql?

insanlar?n bu pe??ni seçm?sin? stimul yarad?b. Bel? ki, cari ild? i?? q?bul özür? müsabiq?d? i?tirak etm?k üçün 49 min mü?llim elektron?riz? il? müraci?t edib?ki, bu da 2013-cü ill? müqayis?d? üç d?f? çoxdur. ??ffaf.v? obyektiv t??kil edil?nn müsabiq? n?tic?sind? 5 min 644 mü?llim i?? q?bul edilib.

H H?yata keçiril?n m?qs?dyönlü t?dbirl?r? yüks?k n?tic? göst?r?n abituriyentl?rd? mü?llim pe??sin? mara?? ?!h?miyy?tli ??kild? art?r?b. Bu il q?bu imtahanlar?nda 500-d?n çox bal? toplam?? 1359 n?f?nmü?llimlik ixtisas?n? seçib.

C?nab Prezident, m?kt?b?haz?rl???n u?aqlar?n g?l?c?k inki?af? v? t?hsilind? müst?sna rolu n?z?r? al?naraq, öt?n d?rs ilind? bütün bölg?l?rd? dövl?t büdc?si v?saati hesab?na 5 ya?l?lar?n 55 faizi t?hsil? c?lb edilib, cari ild? is? 655 faiz? çatd?r?lm?as? n?z?rd? tutulub 2020-ci il?d?k bu r?q?min 90 faiz? yüks?lm?si planla?d?r?l?r?ki, bu da düny?n?n inki?af etmi? ölk?l?rinin s?viyy?sin? b?rab?rdir.

Bak? ??h?rind? birinci sınıf?r? ?agird? q?bulu proses? tam elektronla?d?r?l?b, elektron xidm?t vasit?sil? 50 min? yayax?n u?aqp paytaxt m?kt?bl?rin? q?bul edilib. Son ill?rd? birinci sınıf?r? q?bul eleyili art?b. Bel? ki, 2013-cü ild? bu göst?rici 138 min t??kil edirdi?, bu il birinci sınıf?r? 165 min u?aqp q?bul olunub.

Strategiyada t?hsilin keyfiyy?tinin ba?l?ca prioritet elan olundu?u n?z?r? al?naraq, 2017-2018-ci d?rs ili “Ümumi t?hsil? keyfiyy?t?ili” elan edilib. ?lin? n?tic?l?rinin t?hsil? sas?nda t?hsil mü?ssis?l?ri üçün keyfiyy?t meyarlar?n?n i?l?nm?si, bu meyarlara uy?un olaraq ümumt?hsil m?kt?bl?rinin f?aliyy?tinin qiym?t?l?ndirilm?si, innovativ mü?lliml?rin a?kara ç?xar?lm?sa? sah?sind? t?dbirl?r? h?yata keçiril?c?k.

T?hsil? göst?ril?n dövl?t?qay??s?d yarad?lm??i?l?veri?li ??rait?n?tic?sind? ilson?ill?rd?mümumi t?hsil mü?ssis?l?r? burax?l? imtahanlar?n?n keyfiyy?t göst?ricil?rind? sabit müsb?t dinamika davam etm?kd?dir. Cari ild? y?yen? t?hsil proqramlar?n?n t?tbiq? edildiyi IX sınıf?rd? burax?l? imtahan? yeni qaydada t??kil edilib?ki ild?n sonra t?h?min? ?agird?rin? ilk burax?l? ???olacaq v? bununla?laq?dar Dövl?t?mtahan M?rk?zi il?birlikd? imtahanlar?nt?kili üzr? yeni mexanizml?r mü?yy?nl? dirilib. ?g?r ?vv?l?r t?hsilalanlar?n n?z?ri bilikl?ri qiym?t?l?ndiril?r?, yeni sistem? sas?n bilikl?rin t?tbiqi üzr? bacar?qlar qiym?t?l?ndiril?c?k.

Yeni Yenik m?exanizm?s?sas?n?z m?zun?n alım?kt?b?l?q?bul? üçün toplad??ümumi bal?burax?l?q?bul imtahanlar?ndak?n?tic?l?r? sas?n?mü?yy?nl?c?k?m?kt?b? t?hsilinin rol?h?miyy?tli ??kild?artacaq?burax?l? imtahan?n?n n?tic?si ali m?kt?b? q?bula birba?a t?sir göst?r?c?k.

?agird?r? seçenekl?ix ixtisas istiqam?t?ri?i?z?r? daha yüks?k kompetensiyalara yiy?l?nm?k imkan? yaratmaq m?qs?di il?bir neç?il bundan?vv?l?tam orta t?hsil?viyy?sind? ba?lanm??t?mayüll?m?nim?hat?dair?si?h?miyy?tli ??kild? geni?l?n?r?k 720 m?kt?bi v? 10-cu sınıf? t?hsil alan ?agird?rin 35 faizini ?hat? edib.

?ste?stedad?eu?aqlarla sistemin?i?in?t?kili n?tic?sind? ölk?d?n olimpiada h?r?kat?geni?l?nib, bu m?qs?dl? olimpiada haz?rl?qm?rk?zl?ri yarad?l?b. Cari ild? respublika f?nn olimpiadalar?na 30 min?d?k ?agird?qat?l?b?ki, bu da öt?n il?nisb?f?n 9 faiz çoxdur 2017-ci ild? Az?rbaycan m?kt?bl?ridünya f?nn olimpiadalar?v? bilikl?müsa?iq?l?rind? 22 q?z?l, 6 gümü? v? 32 bürünc medal qazan?blar.

Ümumi t?hsild? keyfiyy?tin art?r?lm?as? üzr? h?yata keçiril?n t?dbirl?r? ali m?kt?bl?r? q?bulun n?tic?l?rind? d? özür özünü göst?rib. Cari ild?n alım?kt?bl?r? 37624 n?f?r?q?bul? olub. T?l?b?ad?n?qazanm??abituriyentl?rin bilik ss?viyy?sinin yüks?lm?sin? a?a??dak?rr?q?ml?rifad?edir. Son dörd ild? 300-d?n çox bal? toplayanlar?n say?116 faiz, 4400-d?n çox bal? toplayanlar?n say? 19 faiz, 500-d?n bal? toplayanlar?n say? 28 faiz, 600-d?n çox bal? toplayanlar?n say? is? 43 faiz art?b.

Bu il ali t?hsil mü?ssis?l?rinin magistraturas?na s?n?d ver?nl?rin say? öt?n il?nisb?t?n 46 faiz azalsa da, q?bul? olanlar?n say? 36 faiz art?b. H?rbi xidm?t?n möhl?t hüququ verilm?si il?laq?dar öt?n ill? müqayis?d? magistraturaya q?bul olan o?lanlar?n say? 74 faiz yüks?lib.

Univ Universitetl?rin akademik ev?i elmi f?aliyy?t?d?ilçevikliyinin, eyni zamanda müasir korporativ idar?etm? modell?rinin t?tbiqini t?min etm?k üçün müvafiq s?r?ncamlar?n?zla Bak? Müh?ndislik, Bak? Dövl?t, Az?rbaycan Dill?ri, Az?rbaycan Dövl?t ?qtisad universitetl?rin? publik hüquqi ??xs statusu verilib.

T?hsil Nazirliyinin t??bbüsü il?yarad?lm??v?haz?rda 12 ali t?hsil mü?ssis?sinin i?tirak etdiyi “Maarifçi”

T?l?b? Kredit Fondu azt?minatl? ail?l?rd?n olan 118 t?l?b?y? t?hsil krediti t?qdim edib. Onu da bildirir?m ki, cari t?dris ilind?lind?n azt?minatl? ail?l?rd?n olan t?l?b?l?r?st?hsil krediti t?faizsiz t?qdim olunacaq. Bununla bel?, proqram?n geni?l?ndirilm?si üçün dövl?t d?st?yin? ehtiyac duyulur.

Bak?da yerl??n alim?kt?bl?rd? t?hsil alan t?l?b?l?rin ehtiyac?n? n?z?r? alaraq, Heyd?r ?liyev Fondunun t??bbüsü il? müasir yataqxana kompleksinin tikintisin? ba?lan?b. Yataqxana növb?ti d?rs? ilind? t?l?b?l?rin istifad?sin? veril?c?k.

Bu q?bild?n olan dig?n m?s?l?rd?n biri kimi, ali t?hsil mü?ssis?l?ri üçün vahid elmi laboratoriyan?n elmi t?dqiqat m?rk?zinin yarad?lm?as? m?s?l?sini n?z?rd?n keçiririk. Bel? m?rk?zin yarad?lm?as? maliyy? v?saitin? q?na?t etm?kl? yana??, ali t?hsil mü?ssis?l?rinin elmi potensial?n?n realla?d?r?lm?as?na, bilikl?rin kommersiyala?d?r?lm?as?na v? müasir t?dqiqat avadanl?qlar?ndan daha s?m?r?li istifad?y? imkan ver?r.

Bu Al? “Az?rbaycan g?ncl?rinini xarici ölk?l?rd? t?hsili üzr? Dövl?t Proqram?”n?nb? bulundan 10 el? keçir. Haz?rda proqram üzr? 650 t?l?b? t?hsilini davam etdirir.

Za Zati-alil?rinizin t??bbüsü il?yayrad?lm?? v? v?t?nda?lar?m?za xaric? getm?d?n, apar?c?n universitetl?rin standartlar?na uy?un keyfiyy?tli t?hsil almaq imkan? yaradan Az?rbaycan-Frans?z Universitetinin (UFAZ) sentyabr?n 15-d? b?rpa i?l?rind?n sonra t?dris binas?n?n aç?l? olub. Bu t?hsil oca?na ?cn?bi v?t?nda?lar?n mara??n? xüsusi?l? qeyd etm?k ist?rdim. Bel? ki, burada art?q iki xarici t?l?b? öz v?saiti hesab?na t?hsil al?r.

Qeyd etm?k ist?rdim ki, “Yerli ali t?hsil mü?ssis?l?rinin akademik potensial?n?n t?kmill? dirilm?si üzr? Dövl?t Proqram?”n?n layih?si m?hz yuxar?dak? principi?l?r?sas?nda haz?rlan?b. Vv?lki “Az?rbaycan g?ncl?rinini xarici ölk?l?rd? t?hsili üzr? Dövl?t Proqram?”ndan f?rqli olaraq, yeni proqramda ?cn?bif professor-mü?llim hey?tinin Az?rbaycan?n apar?c? universitetl?rind? t?dris?c?lb? olunmas?, onlar?n i?tirak? il?birg? elmi t?dqiqatlar?n apar?lm?as? kimi yeni m?qs?dl?r ?lav? olunub.

?qt? qtisadiyyat?nxax?la?d?r?lm?si ??raitind?pe??st?hsili sisteminim yenid?n qurulmas?, bu sah?d? v?çevik idar?etm?nin t?min edilm?si, i?g?tötür?nl?rin t?l?bl?rin? cavab ver?n pe??kar?kadr?lar?n? haz?rlanmas?, maddi-texniki ibazan?n müasirl? dirilm?si, t?hsilin m?zmununun yenil?nm?si v? nüfuzunun art?r?lm?as? istiqam?tind? müvafiq i?l?r apar?lm?dad?r. Sizin 2016-c? il 20 aprel tarixli F?rman?n?zla Pe?? T?hsili üzr? Dövl?t Agentliyinin yarad?lm?as? bu sah?d? mühüm add?m olub.

Ma Maddi-texniki bazan?n yax??la?d?r?lm?as? istiqam?tind? Bak?, G?nc? v? Q?b?l?d? müasir pe?? t?hsil m?rk?zl?rin?aedilib, Ming?çevir? v? Quba? h?yat? kompleksi?rind? f?aliyy?t göst?r?c?k? “ASAN pe??” t?pe??mt?hsil?m?rk?zl?rinin yarad?lm?as? i?l?rin?ba?lan?l?b. Pe??nt?hsili mü?ssis?l?rinin s?b?k?sinin rasionalla?d?r?lm?as? t?dbirl?ri ç?rçiv?sind? 34 mü?ssis?nin bazas?nda 14 Dövl?t Pe?? T?hsil M?rk?zi yarad?l?b.

T?T?hsilalanlar?n keyfiyy?tli t?dris resurslar? il? t?minat?sa? sind? BPI?irk?ti, UNDP, Avropa?ttifaq? v? Britaniya?uras?n?n d?st?yi, yerli v?xarici ekspert?rin i?tirak? il?k?nd?t?s?rrüfat? v? turizm ixtisaslar? üzr? yeni kurikulum, d?rs? v?sait?ri haz?rlan?b. Haz?rda bu istiqam?t?d? i?l?r davam etdirilir.

Öt?n ild?n T?hsil Nazirliyinin “ASAN xidm?t”l? birg? realla?d?r?lan “ASAN pe??” layih?si 2017-2018-ci t?dris ilind? ölk?ni tam?hat?edib, ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rin? elektron s?n?d?q?bulu yolu il? 11 min 684 n?f?r q?bul olunub. Q?bulda i?tirak ed?nl?rin?keyfiyy?t göst?ricil?ri, üzr?cariild? müsb?t d?yi?iklikl?ri, mü?ahid?l? olunub, s?n?d ver?nl?rin aras?nda attestat qiym?t?ri “4” v? “5” olanlar?n say? öt?n ill? müqayis?d? üç d?f? çox olub.

?m?m?kabazar?n?n t?l?bat?n?n daha dol?un t?mind?dilm?sin?qtisadiyyat?n prioriteti?n?ki?af istiqam?t?l?rini, xüsusil? rayonlar?n ixtisasla?mas?n? n?z?r? alaraq, cari t?dris ilind?n mövcud ilk pe??-ixtisas t?hsili mü?ssis?l?rind? 22 y?eni ixtisas?üzr?kadr?haz?rl?na ba?lan?b?n?v?nd?t?s?rrüfat? sah?l?rinin b?rpa edilm?si?l?ba?l? “Pa?Pamb?qc?”, “Baramaq?”, “Tütüntüstas?”, kimi ixtisaslar?yana?? “Suvarma sisteml?rinin operatoru”, “Soyuducu qur?ularda um?hsullar?n?nsaxlanmas?n?v?anbarlanmas? üzr?operator”q? “Bitkiçilik müt?x?ssisi”, “Aqroservis müt?x?ssisi”, “Heyvandarl?q müt?x?ssisi” kimi yeni ixtisaslar üzr? kadr?haz?rl?na start verilib.

Bu bununla bel?pe?? t?hsili sistemind?bir?sa?probleml?r d?mövcuddur, ki bunlar? Strateji Yol X?rit?sind?

n?z?rd? tutulmu? t?dbirl?rin icras?na mane olur. Maddi-texniki bazan?n köhn?l?r?k tam s?radan ç?xmas? pe??-ixtisas? t?hsili sistemind? çal??anlar?n ?m?khaqq?n?n ?m?k bazar?nda uy?un ixtisaslar üzr? ?m?khaqq? s?viiy?sind?n xeyli a?a?? olmas? bu sah?d? mövcud olan ?n ciddi probleml?rd?ndir.

C?nab Prezident, S?r?ncam?n?zaa?sas?n?növb?ti ild? Az?rbaycan Xalq Cümhuriyy?tinin yarad?lm?as?n?m100 illik yubileyi dövl?t s?viyy?sind? t?nt?n?li sur?td? qeyd olunacaq. Fürs?td?n istifad? ed?r?k, Az?rbaycanda ilk ali t?hsil oca?? olan Bak? Dövl?t Universitetinin 2019-cu ild? 100 illiyinin dövl?t s?viyy?sind? qeyd olunmas? bar?d? m?s?l?ni diqq?td?n keçirm?yinizi Sizd?n xahi? edir?m.

Möht?r?m c?nab Prezident, oktyabr?n 3-d? Mü?lliml?r Günü münasib?ttil? bir qrup t?hsil i?çisi f?xri adlara v? dövl?t t?ltifl?rin? layiq görülüb. ?caz?verin, çoxminli t?hsil i?çil?ri ad?ndan göst?rdiyiniz diqq?t?v? etimada gör? Siz??n d?rin minn?tdarl??m? bildirim.

Diqq?tiniz? gör? t??kkür edir?m.

X X X

"Az?ravtoyl" Açı?q S?hmdar C?miyy?tinin s?dri Saleh M?MM?DOV ç?x?? ed?r?k dedi:

– Möht?r?m c?nab Prezident.

?caz?nizl?, ç?x???m? müst?qil dövl?timizin banisi v? qurucusu ulu önd?r Heyd?r ?liyevin k?lam? il? ba?lay?m?. Ümmümmilli Liderimiz deyirdi: "Yol iqtisadiyyat, m?d?niyy?t, bir sözl?, h?yat dem?kdir".

M?hz bunun bariz nümun?sidir ki, 2017-ci ilin sentyabr?y?n?n 20-d? BMT-nin Ba?/Assambleyas?n?n 72-ci sessiyas?n?n aç?l???ndak? ç?x???n?za ölk?mizd? apar?lan u?urlu islahatlardan dan??ark?n, respublikam?zda son ill?rd? 11 min kilometr uzunlu?unda müasir avtomobil yollar? ç?kilm?sini xüsusi olaraq vur?ulad?n?z.

Möht?r?m c?nab Prezident, Sizin 2015-ci il 28 dekabr tarixli S?r?ncam?n?z/Az?rbaycan?n avtomobil yollar? t?s?rrüfat?nda qar??ya ç?xan iqtisadi v? texniki m?s?l?l?rin? daha çevik h?lin? güclü t?kan verib.

?caz?nizl? diqq?tiniz? çatd?r?m?ki, "Az?ravtoyl" Açı?q S?hmdar C?miyy?t?i t?r?find?n respublikan?n lümmüni istifad?d? olam? 17 5 min 500 kilometr avtomobil yollar?na, Bak? ??h?rinin 1600 kilometr uzunlu?unda kük? v? prospektl?rin?, el?c? d? bu yollar öz?rind? yerl??n 1400-d?n çox yol ötürücüsü, köprü v? tunell?r? xidm?t göst?rilir.

Yuxar?da qeyd edil?n S?r?ncam?n?zdan keç?n dövr ?rzind? uzunlu?u 1700 kilometr olan avtomobil yollar?, pr?prospekt v? kük?l?b? yenid?n qurulub v? t?mir olunub. Ümmümi istifad?d?olan avtomobil yollar?nda v? Bak? ??h?rind? 26 yeni köprü v? 8 piyada keçidi tikilib.

Siz, h?mçinin yol infrastrukturunun yenil?nm?si il? ba?l? görül?n i?l?r? xüsusi ?h?miyy?t ver?r?k, bu sah?d? h?y?h?yata keçiril?nbt?dbirl?rin?gedi?i il?xs?n?n m?raqlanm?s?n?z, b?n?dövr?r?zind? 51?d?f?avtomobil yolu v? yol qur?ular?n?naç?l??, t?m?lqoymaw?tan??l?qm?rasiml?rind?i?tirak ed?r?k, öz d?y?rl?tövsiy? v? tap??r?qlar?n?z? vermisiniz.

?d?dm?an?l?ölk?si kimi tan?nan respublikam?zda v? onun paytaxt? Bak? ??h?rind? u?urla keçirilmi?möt?b?r beyn?lxalq idman yar??lar? il? ba?l? Birinci vitse-prezident Mehriban xan?m ?liyevan?n r?hb?rl?yi il? f?aliyy?t göst?r?n T??kilat Komit?si t?r?find?n bu dövr ?rzind? c?miyy?t? timiz? verilmiş? bütün tap??r?qlar da vaxt?nda v? yüks?k keyfiyy?t??

yerin? yetirilib.

Mö Möht?r?m?c?nab? Prezident, bu ilin yanvar ay?nda Sizind?drliyiniz?l? keçiril?n 2016-c? ilin sosial-iqtisadi i?ink?af?n?n yekunlar?na v? qar??da duran v?zif?l?r? h?sr olunan iclasda k?ndl?raras? 40 avtomobil yolu layih?sinin h?yata keçirilm?si m?s?l?ri kollektivimiz qar??s?nda mühüm tap??r?q kimi qoyulub.

Sizim imzalad??n?z 81 S?r?ncama ?sas?n, 48 rayon v? ??h?r ?razisind? 3,2 milyon n?f?r ?halinin ya?ad?? 761 ya?ay?? m?nt?q?sini birl?dir?n, uzunlu?u 1816 kilometr olan avtomobil yollar?n?n tikintisi v? yenid?n qurulmas? i?l?rin? ba?lan?l?b.

Diqq?tiniz? çatd?rmaq ist?yir?m?ki, bu gün? kimi, C?miyy?timiz t?r?find?n 2 milyon n?f?r ?hali ya?ayan, 370 ya?ay?? m?nt?q?sini birl?dir?n uzunlu?u 1030 kilometr olan 56 layih?nin icras? u?urla ba?a çatd?r?l?b.

C?nab Prezident, Az?rbaycan Silahl? Qüvv?l?ri t?r?find?n 2016-c? ilin aprelinde d?ü?m?nin n?zar?ti alt?nda olunan torpaqlar?m?z?n bir hiss?sinin azad edilm?si n?tic?sind? ya?amaq ?c?m?nt?hlük?siz ?raziy? ?c?vril?n C?bray?I rayonunun Cocuq M?rcan?l? k?ndin? ged?n 9 kilometr uzunlu?unda yolun b?rpas? il?ba?l? 2017-ci il 10 fevral tarixli S?r?ncam?n?z u?urla yerin? yetirilib v? iyunun 14-d? Sizin i?tirak?n?zla yolun aç?l? m?rasimi keçirilib Tap??r???n?za uyuy?un olaraq, butistiqam?td? B?hramt?p?-Horadiz-Mincivan magistral avtomobil yolu 64 kilometrlik hiss?sinin b?rpas? l?ri d? s?r?tl? davam etdirilir v? cari ilin sonunda ba?a catd?r?lacaq.

Arzu edirik ki, i?äl olunmu? dig?r ?razil?rimiz d? tezlikl? azad olunsun v? bu bölg?l?rin yollar?n?n b?rpas? il? ba?l? t?r?finizd?n növb?ti s?r?ncamlar imzalans?n.

Möhtərəmə Prezident, bələdiyiniz kimi, ölkəmizə avtomobil yolları ilə beynəlxalq yükdaşlıqların həyata keçirildiyi mühüm cəhətələr mövqəd yerlərinin Avropadan Asiyaya Azərbaycana razılaşdırılmasına keçən tranzit avtomobil yollarının üzrə daşınan malar üçün səsləşdirilən marşrutlarda həyata keçirilir. Sizin tapşırıqların za uyğun olaraq, bu marşrutlarda özəl güzəl yolların yaradılması, magistral yollarının yenidən qurulması və urla dayam etdirilmesi.

C?nab Prezident, i?sizliyin aradan qald?r?lmash? istiqam?tind? Sizin tap??r???n?za uy?un olaraq, 2016-c?ild? C?miyy?timizd? 2300 yeni i? yeri yarat?l?b?bu i? yerl?rin? ?ks?riyy?ti m?cburi köçkün v? qaçq?nlardan ibar?t olan y?tnda?lar q?bul edilib ki, bu gün d? onlar ?m?k f?aliyy?tl?rin? u?urla davam etdirilir?r.

Mölä Möht?r?mnc?nabe Prezident, sizin tap??r???n?za?uy?un?olaraq, Bak?h??h?rind?n?qliyyat?n?h?r?k?tini ç?tinl??dir?n?v?süni t?xac yaranmas?na s?b?b?olan b?zi yerl?r? bizim v? aidiyy?ti qurumlar?ni?tirak? il? a?kar edil?r?k t?t?xaclar aradan qald?r?l?b, bur m?qs?dl? yeni yollar tikilib. Buna misal olaraq Yusif S?f?rov?kç?sin? parallel? ??h?r m?rk?zin? do?ru sal?nan yeni yolu, h?mçinin Bak? ??h?rind? daxil olmadan Sumqay?t ??h?rind?n keçm?kl? Ab?eron yar?yar?madas?n?n?imal v? ?imal-?rq?hiss?sind?yerl?n?q?s?b?l?r?x?ç?x?r?min?ed?n v? in?as?yekunla?an d?nizk?nar? Novxan?+Pir?a?yolunu göst?rm?k olar. |Bu ç?rçiv?d? aidiyy?ti qurumlarla birg? i?l?rimiz u?urla davam etdirilir.

C?nab Prezident, ç?x??m?n sonunda Sizi bir daha ?min edir?m ki, kollektivimiz Az?rbaycan xalq?n?n h?yat s?s?viyy?sinin yüks?ldilm?si v?ümüst?qil Az?rbaycan?ni iqtisadi c?h?td?n? çic?kl?nm?sin?xidm?t ed?n? n?ç?tin v? mür?kk?b yol-tikinti layih?l?rini bundan sonra da r?hb?rliliyiniz alt?nda u?urla yerin? yetirm?y? daim haz?rd?r.

Diqq?tiniz? gör? minn?t daram.

Bak? N?qliyyat Agentliyinin ba? direktoru Vüsal K?R?ML? ç?x?? ed?r?k dedi:

- Möht?r?m c?nab Prezident, hörm?tli mü?avir? i?tirakç?lar?.

Az?rbaycan Respublikas?n?n Prezidenti c?nab ?lham ?liyevin r?hb?riyi il? son ill?r ölk?mizin sür?tli inki?af?, quiquruculuq-abad! q?i?l?ri, q?dim tarixi v? m?d?niyy?ti abid?l?rinin b?rpas?, yenilikoritliememarl?q nümun?l?rinin yayarad?lm?as?gen?i?miqyas?i?infrastruktur?layih?l?rinin realla?d?r?lmas?, inzibati?v?ya?ay?i?binalar?n?ntikintisi, paytaxt Bak? ??h?rind? özünü daha qabar?q göst?rir.

Bu Bugün dünyan?n ?nzgöz?l? ??h?rl?rind?ni biri olan paytaxt?m?zi müasir meqapolisl?rins?ks?n xarakterik c?h?tl?rini özünd?c?ml?d?irm?kl?yana??, möt?b?r?beyn?lxalq t?dbirl?r?m?har?tl?ev sahibliyi edir. C?nab Prezident, Sizin apard???n?z beyn?lxalq siyas?t ölk?miz? xarici qonaqlar?n v? turistl?rin g?lm?sini ??rtl?ndirir.

Paytaxt?m?z?n yeni görk?mi n?qliyyat sisteminin t?kmill?dirilm?si z?rur?tini gücl?ndirib, paytaxt sakinl?ri v? qonaqlar üçün s?rni?in da??nmas?n?n keyfiyy?tinin art?r?lmas?n? v? ??h?r?n?qliyyat?n?n s?m?r?li t?nziml?nm?sin? labüd edib. ?nki?af etmi? paytaxt?m?zda n?qliyyat sah?sind? yeni ç?a??r??lara cavab olaraq, 2015-ci ilin dekabr?nda müvafiq F?rman?n?zla Bak? N?qliyyat Agentliyi yarad?l?b.

AgeAgentliyina?sas f?aliyy?t istiqam?t?ri Bak?n?h?rinin?razisind?nictimai?n?qliyyat?n v?staksi?xidm?tinin t?nziml?nm?si, yol-tikinti layih?l?rin? raz?l?q verilm?si, yol ni?anlar?n?n v? i?qqforlar?n qura?d?r?lmas?, yol h?r?k?ti i?tirakç?lar?n? yollandak? v?ziyy?t?bar?d? m?lumatland?rmaqd?r. Bununla ?laq?dar olaraq, f?aliyy?timiz yerli sosial-iqtisadi real?q v? dünya meqapolisl?rinin müt?r?qqi t?crüb?si n?z?r? al?naraq qurulub v? i?imizd? Sizin göst?ri?inizi? b?birinci Avropa Oyunlar?zaman? c?lb edilmiş?beyn?lxalq ekspertl?rin?t?klif v? tövsiy?l?rind?n geni?istifad?olunub. Tap??r??n?za uy?un olaraq, ilk növb?d?, Bak? ??h?rind? s?rni?inda??maxidm?tinin t??kili v? idar?olunmas? t?hlil edilib.

?ctimai?ctimai?n?qliyyat a?zr?i?apar?lm??t?hlil?r?n?tic?sind? Bak?n?h?rinin uavtobus?mar?rut?x?tl?rind? t?t?kraranmalar?n?mövcud olmas??a?karlan?b? ??h?r?v? ??h?rsalmaya uy?un?olmayan?x?tl?r optimalla?d?r?l?m??, d?da??y?c?lar?n?say? 57-d?n 48-, mar?rut?x?tl?rinin?say? is? 5157-d?n 5150-y?rendirilib. Bu istiqam?td? i?l?r davam etdiril?c?kdir.

Qeyd edim ki, 48 da??y?c?ya m?xsus istehsalat bazas? t?hliledirilib v? ??ks?rjyy?tinin qaraj v?n maddi texniki bazas?n?n müasir t?l?bl?r? uy?un olmad?? mü?yy?nl?ib Agentlik t?r?find?n qoyulmu? t?l?bl?r?n?tic?sind? da??y?c? ?irk?tl?r?n 5 yeni istehsalat bazas? (qaraj) t??kil edib, 25 ?d?d?n yeni avtobus al?b, 800-d?n çok avtobusu is? t?mir ed?r?k istismara veril?r.

Bununla yana??, qeyd etm?ks?ist?rdim ki, haz?rda ??h?rd? s?rni?inda??ma t?yinatl? 2124 avtobusdan 468 ?d?dinin istehsal ili 5 il?q?d?r, 1577 ?d?dinin istehsal ili 6-10 ilaras?, 79 ?d?dinin istehsal ili is? 110 il?d?n çoxdur. Bir avtobusun bir d?f?y? orta hesabla 70-80 s?rni?in da??d??n? n?z?r? alsaq, t?hlük?siz v? keyfiyy?tli s?rni?inda??ma üçün Bak? ??h?rind? f?aliyy?t göst?r?n avtobuslar?n 50 faizinin m?rh?l?rl? yenil?nm?si z?rur?ti var.

Bütün Bütün sah?l?rd?oldu?u kimi, a?ictimai?n?qliyyatda dasna?ds?z?öd?ni?injt?tbinqin?arba?lan?l?b. Sizin t?t?bbüsünüz? Bak? ??h?rc?ra Hakimiyy?tinin t?rkibind?yarat?lan?BakuBus? M?hdud M?suliyy?tli C?miyy?t? m?xsus 300, dig?r da??y?c?lara m?xsus 150, ümumilikd?, 450 avtobusda, h?mçinin hava liman? ekspress x?ttind? v? Bak? metropolitenind? d?gedi? haqq? vahid öd?m? kart? il? h?yata keçirilir.

AgeAgentliyin tabeliyind?yarad?lm??Sürücü T?lim? M?rk?zind?avtobus?sürücül?rinin?pe??af?aliyy?tin? v? davran??na dair xüsusi haz?rl?q keçirilm?sin? ba?lan?l?b. T?liml?r? yahn?z ya??, pe??karl??? v? sa?lam?l??? imkan

ver? ver? h? sürücül? r? aburax? l? r? T? limd? t? sürücül? r? l? z? ruri qanunvericilik, m? d? ni? r? ftar, x? psixoloji d? r? sl? r? avtobusda t? t? hlük? siz v? ehtiyat? didar? etm? üzr? t? crübi v? n? z? ri mövzular t? dris olunur. T? lim? keçmi? sürücül? rin? Agentliyin Vahid M?lumat Bazas?na daxil edilm?si v? da?? y? c? lara m?hz bu sürücül?rin i? gotürüm?si tövsiy? olunacaq.

Bak? ??h?rind? taksi f?aliyy?ti il? ?sas?n, öz?l sektor m???ul olur. Qeyd edim ki, taksi f?aliyy?tind? ??ffaf!?q t?min edilib. Bel? ki, taksi f?aliyy?ti üçün f?rql?nm? ni?an? almaq ist?y?n hüquqi v? fiziki ??xsl?r müraci?t etdi?d?n 5-7 d?q?d?qiq?n?rzind? f?rql?nm?ni?an?il?it?min olunurlar Haz?rda ??h?rd?ta 79. taksi dayanacaq m?nt?q?sinin yeri mü?yy?nl? dirilib v? 150-sinin t?kili üzr? i?l?r apar?l?r.

Bak? ??h?rinin dünyan?n c?lbedici turizm m?rk?zl?rind?n birin? çevrilm?sin? coxsay? turist ax?n?n? v? ??h?r bbar?d? ilk t?s?vvürün m?hz havai liman?ndan yaranmas?n? n?z?r? alaraq, Heyd?r?liyev Beyn?lxalq Aeroportunda x?xaric?b?onaqlara, ölk? v? t?nda?lar?na göst?ril?n? taksi xidm?tinin keyfiyy?tin?art?r?lmas? m?qs?dil? “Airporttaxi” konsepsiyas? haz?rlan?b, hava liman?nda xidm?t ed?n taksil?r? v? onlar?n sürücül?rin? dair xüsusi t?l?bl?r mü?yy?n edilib. Haz?rda bu istiqam?td? “Az?rbaycan Hava Yollar?” Qapal? S?hmdar C?miyy?ti il? birlikd? i?l?r görülür.

Birinci Avropa Oyunlar? zaman? avtobuslar?n xüsusi zolaqla h?r?k?t etm?si müsb?t n?tic? verib v? n?qliyyat ax?n?n optimalla?d?r?lmas? üzr? i?l?rin davam? olaraq, ?halinin ictimai n?qliyyatdan istifad?sinin stimulla?d?r?lmas? m?qs?dil? ??h?rin 9 k?ç?sind? avtobuslar?n xüsusi h?r?k?t zolaqlar?n?n t?kili edilm?si planla?d?r?l?b? Bu il pilot layih? olaraq, M?h?mm?d Füzuli v? Yusif S?rov k?ç?l?rind? xüsusi zolaqlar?n?n ç?kilm?si t?min olunub. Aidiyy?ti organlarla birg? f?aliyy?t bu zolaqlardan istifad?d? müsb?t ir?l?yi?in olmas?n? göst?r?c?k.

Bundan ba?qa Bak? ??h?rind? qura?d?r?lm??dayanacaq m?nt?q?l?rinin yerl?ri?t?hlil? olunub, beyn?lxalq t?crüb?y? saslanan yeni dislokasiya plan? haz?rlan?b. T?xaclar?n qar?s?n?n al?nmas?, ??h?rin m?rk?z hiss?si il? ??h?rt?traf?n?n?laq?l?ndirilm?si, s?rni?inl?rin?n?qliyyat sistemind?n? rahat v? asan istifad?si m?qs?dil? “Koro?lu” metro stansiyas?n?n yax?nl?nd?nda v? Lökbatan? q?s?b?sind?layih?l?ndirilm?i n?qliyyat m?badil? m?rk?zl?ri art?q f?aliyy?t göst?rir. “D?rn?gül”, “Avtova?zal” v? “28 May” metro stansiyalar?n?n yax?nl?nd?nda da?analojiqov?aqlar?n t?kili planla?d?r?l?r.

Paytaxt?m?z?n m?rk?zi hiss?l?rind? s?rni?in-piyada t?hlük?sizliyini t?min etm?k m?qs?dil? 1100 ?d?d? piyada ke?cidinin monitorinqi? apar?l?b, bunlardan 398-nin yenid?n? planla?d?r?laraq sal?nmas? n?z?rd? tutulur. Sa?laml?q imkanlar? m?hdud insanlar?n istifad? etm?si mümkün olmayan 32 ?d?d? yeralt? piyada ke?cidinin, pandussuz s?kil?rin v?ziyy?ti?ara?d?r?l?b v? 534?d?d? s?kid? pandusun? t?kili üçün sat?nalma prosedurlar?na?ba?lan?b. Bu bax?mdan piyada ke?cidil?rind? i?qforlar?n v?ss?rni?in t?hlük?sizliyi üçün m?lumatland?r?c?y? yol ni?anlar?n?n qura?d?r?lmas? z?ruridir.

Eyni zamanda, ??h?rin n?çox t?xac yaranan, n?qliyyat?n h?r?k?tini ç?tinl?dir?n? razil?rinin lilk?n?t?hlill?ri apar?l?b, problemd?n ç?x? yollar? elmi-texniki c?h?td?n ara?d?r?l?b. 74 yol k?si?m? sind?, Tbilisi prospektind? dörd ?sas k?si?m?d?, ??rifzad? k?ç?sind?, Heyd?r?m?scidi qar?s?nda, üçüncü mikrorayon dair?sind?, H?s?no?lu-T?briz k?k?ç?l?rinin k?si?m? sind? n?qliyyat probleml?rinin aradan qald?r?l?lmas?, “20 Yanvar” dair?sind? n?qliyyat ax?n? v? s?rni?in-piyada t?hlük?sizliyinin yax?la?d?r?lmas? üzr? az investisiya t?l?bed?n? layih?l?r, habel? 17 ?d?d? yerüstü ke?edin tikilm?si il? ba?l? t?klif?r haz?rlan?b.

?halinin m?lumatland?r?lmas? m?qs?dil? ALO141.az multifunksional portal? üç dild? -Az?rbaycan, rus v? ingilis?ngilis?dil?rind? istifad?y?b? verilib. Veb-saytda “gedi? plan?” bölm? sind? istifad?çil?r?l?r?l?r?n?vv?lc?d?n p?planla?d?r?maq üçün sad? üsullar? t?qdim edilir, piyada, avtobusla v? ya metro il? gedil?n? m?sa?l? dayanacaq say?, ??x?x?x?c? avtomobil?d? gedil?n? yol v? s?rf? edil?n? vaxt göst?ril?n? Sayt?n? “Avtobuslar” bölm? sind? ist?nil?n? mar?rutun nömr?sin? secm?kl? onunge?diyi yolu? s?as dayanacaqlar? v?x?ttin uzunlu?u, “Yollarda v?ziyy?t” bölm? sind? paytaxt y?yollar?ndak? s?xl?q bar?d? m?lumat almaq m?ümkündür. G?l?c?kd?sayt?n? mobil t?b?iq etm?sinin haz?rlanmas? n?z?n?z?rd? tutulur. Bundan ba?qa Agentliyin 107.7 FM radiosu h?rc?30 d?qiq?d?n?bir yollardak? y?ziyy?t?bar?d? d?n?l?yicil?r? informasiya verir, maarif?ndirici verili?l?r is? n?qliyyatda qanuni v? m?d?ni davran??a ç?a??r??lar edir.

C?nab Prezident, qar?m?zda qoydu?unuz t?l?bl?ri icra etm?k üçün Agentliyin publik hüquqi ??xs statusunda NiNizamnam?sinin t?sdiq edilm?si, N?qliyyat?n?ntellektual?dar?etm? M?rk?zinin Agentliyin abalans?na verilm?sinin sur?tl?ndirilm?si, Bak? ??h?rinin n?qliyyat sistemin? v? s?rni?inl?r? göst?ril?n? xidm?t?l?rin keyfiyy?tin? bilavasit? t?sir göst?r? göst?r?n?yol-t?min?l?rinint? Agentlikl?raz?la?d?r?lmas?, y?llani?anlar?n?n?n?pri?qforlar?n?n?avtobus? taksi dayanacaqlar?n?n dislokasiyas? v? qura?d?r?lmas?, habel? mövcud?i?qforlar?n? vahid m?rk?zd? bir?l?dirilm?si v? ya ?laq?li ?kild? idar? olunmas? müst?sna h?miyy?t k?sb etdiyind?n Sizin d?st?yiniz? ehtiyac duyuruq.

??caz?verin, Sizi?min edim ki, Bak? N?qliyyat Agentliyinin kollektivi s?lahiyy?t?riç?rciv?sind?Bak???h?ri hal?halisinin ?v? ??h?rin qonaqlar?n?n ictimai?n?qliyyat ehtiyaclar?n?n h?lind? öz?s?yl?rini?s?irg?m?y?c?kb? bu mü?avir?d? ver?c?yiniz tap??r?qlar?n icras?n? t?min ed?c?k.

Diqq?tiniz? gör? t???kkür edir?m!

X X X

Az?rbaycan Prezidenti iclasda yekun nitqi söyl?di.

Prezident ?Iham ?liyevin yekun nitqi

--?lin sonuna üç aydan az vaxt qal?r. Bu müdd?t?rzind? Dövl?t?nvestisiya Proqram?nda n?z?rd? tutulmu? bütün m?s?l?r öz h?lini tapmal?d?r. Bu il Dövl?t?nvestisiya Proqram? laz?mi s?vyy?d? t?min edilir, kifay?t? q?d?r v?sait n?z?rd? tutulmu?dur. N?z?rd? tutulmu? bütün m?s?l?r öz h?lini tapmal?d?r.

Maliyy?m?s?l?r?ni?ba?l?n heç bir problem yoxdur. Büdc? göst?ricil?ri yax?d?r, tam icra edilir. Ona gör?, investisiya proqram?n?n icras? ?lb?tt? ki, t?min edil?c?kdir. M?n buna übh? etmir?m.

G?l?n ilin Dövl?t?nvestisiya Proqram? il? ba?l?kin t?klifl?r g?lm?kd?dir. G?l?n il kifay?t? q?d?r v?sait n?z?rd? tutulmal?d?r. Ki, h?m infrastruktur layih?l?ri, eyni zamanda, ölk?qar?ss?nda duran ?sas v?zif?l?ri icra edilsin. Ona gör?, hesab hesab? edir?m?ki, g?l?n ilin investisiya proqram? ilin sonuna q?d?rit?sd?iq edil? bil?r? G?l?n ilin büdc?sii bu ilin büdc?sind?n daha da büyük olmal?d?r. Buna bütün imkanlar var. Yax?n zamanlarda bu m?s?l?y? d? bax?laqaqd?r.

Bildiyiniz kimi, sahibkarl?n?n inki?af? üçün bir çox i?l?n görülür. Onlar?n aras?nda güz??tli kredit?rin verilm?si d? var. Art?q uzun ill?rdir ki, bu proses davam edir. Haz?rda sahibkarlara veril?n güz??tli kredit?rin dem?k olar ki, tam h?cmi vvv?ll?re verilm?i? v?qaytar?lm?? kredit?r hesab?na t?kil edilir. Bu il kifay?t? q?d?r böyük proqram?n?z?rd? tutulmu?dur. M?n?m?ruz? edilib. Bu proqram?n? böyük hiss?si icra edilmiş?dir. Amma h?l?d? Sahibkarl?ka Köm?k Milli Fondu?n?ncam?nda kifay?t? q?d?r v?sait böülüdürüm?mi? yaxudada, ki, böülüdürümü?, ancaq verilm?mi? kredit?r var. Çal??maq laz?md?r ki, ilin sonuna q?d?r n?z?rd? tutulmu? kredit?m? tam h?cmd? t?min edilsin.

Yol infrastrukturu il? ba?l? görülmü? l?n?r haqq?nda burada m?ruz?d? göst?rildi. Qeyd etm?liy?m?ki, ilin ?vv?lind? n?z?rd? tutulmu? layih?l?rin ham?s? t?bi kicra edil?c?k. Bündan?lav?, il?rzind?m?nim bölg?j?r? s?f?rl?rim?ç?rciv?sind? v? yer?rd?n g?l?n t?klifl?r n?tic?sind? yeni yol layih?l?ri d? icra edilm?y? ba?lan?lm??d?r. Bunlar daha çok x k?nd yollar?d?r v? eyni zamanda, ??h?rl?raras? yollard?r. Onlar?n aras?nda ?vv?lc?d?n n?z?rd? tutulmam??, ancaq bu ilin proqrama sal?nm?? v? indi icras? ged?n layih?l?r aras?nda Qax-Zaqatala-Balak?n yolunu qeyd etm?liy?m. Bu y?yolun ?sasl?t?mir? bu il n?z?rd? tutulmam??d?r. Ancaq bölg?y? s?f?rim zaman? bu m?s?l?d? qald?r?ld? v? göst?ri? verildi. ?ndi bu layih? icra edilir. C?lilabad-Yard?ml? yolumun bir hiss?si ?vv?l?ki dövrd? ?sasl?t?mir edilmiş?dir. Ancaq bu layih? yar?mç?q qalm??d?r. C?nub bölg?sin? s?f?rim zaman? bu m?s?l?d? qald?r?ld? v? göst?ri? verildi. C?lilabad-Yard?ml? yolumun tam istifad?y? verilm?si il? ba?l? bütün laz?mi t?dbirl?r görülebil. Bu, Yard?ml?ya Bak?dan v? dig?r bölg?l?rd?n ?n q?sa yol olacaq v? bir çox k?ndl?ri birl?dir?c?k.

Biz? Bizim? göz? turizm?m?kan?m?z olan Göygöl? ged?n yoltart?q uzun ill?rdir, ki, t?mirsiz qalm??d?z. Bizindi Göygölü turizm?rk?zin? çevir?r?k oraya böyük turist ax?n?na nail olmu?uq. ?lb?tt? ki, oraya ged?n yol tam yüks?k s?vyy?d? t?mir edilm?lidir. Bu göst?ri? d? verilm?dir. Eyni zamanda, o bölg?d? olark?n bu m?s?l?d? qald?r?ld?. Bu y?yax?nlarda amax?rayonunda olark?n orada da amax?n? Lah?cla birl?dir?n? y?l haqq?nda m?s?l?d? öz h?lini tapm?d?r. Bu yolu bir hiss?si istifad?y? verilib, qalan hiss?d?bu il v?g?l?n il istifad?y? veril?c?k. Lah?c? nadir bir yaya?ay?? m?rk?zidir. Oraya h?r il on min?rl? turist g?l?n?ndi Lah?cah?m? alternativ, h?m?d?n?q?sa yola?amax?

D?mirçi-Lah?c yolu olacaqd?r. Bu da bir neç? k?ndi birl??dir?n yoldur.

Ona gör?, bunu deyir?m ki, biz proqram? t?rtib edirik, v?saít ay?r?r?q. Ancaq il?rzind? yeni t?klifl?r g?lir v? bu t?kt?klifl?r d?nh?mi??nt?min ledilir. Ona gör?, bizim?asas?f?aliyy?t?istiqam?timiz d? bundan ibar?tdır. ki, Az?rbaycan xalq?n?n maraqlar?n? t?min ed?k, xalq? narahat ed?n m?s?l?r?n öz h?llini tezlikl? tapmal?d?r. Çal??mal?y?q?ki, g?l?n? ilin?k?ndyollar?proqram?n?n t?rtibind? v?t?k?kilind? bütün yerl?rd?n g?l?n? t?klifl?rn?z?r?al?ns?n.M?n?art?q?ilkin m?ruz? edilib. Biz g?l?n il bu il? nisb?t?n daha çox k?ndi yeni yollarla t?min ed?c?yik. Baxmayaraq ki, bu il d? yüzl?rl? k?nd? yol sal?n?b. Bu proses h?l?neç? il?bundan sonradavam etm?lidir, ovaxta q?d?r ki, bizim bir d?n?d? t?mirsizz v? yax?? v?ziyy?td? olmayan k?nd yolu qalmas?n.

M?n giri? sözümd? qeydetdim ki, infrastruktur layih?l?ri aras?nda meliorasiya m?s?l?ri indi?n plandad?r. Bu layih?l?rin icras? art?q öz s?m?r?sini verib. Bu il n?z?rd? tutulub ki, 150 min hektar yeni sah?y? suyun verilm?si t?min edilsin v? biz bu h?d?f? çatmal?y?q. G?l?n?il?is? ?n?az? bu gün? q?d?r suvar?lmayan, yaxud da suvar?lmış? laz?mi s?s?yiyy?d? olmayan 100 min hektar sah?y? yeni kanallar ç?kilm?lidir. ki, bu proses daha da sür?tl? getsin. Bel?likl?, su suvar?lan torpaqlar?n? h?cmi h?raltartacaq. Bu dalt?bii, ki, özlüyünd? k?nd t?s?rrüfat?n?n sür?tl? inki?af?n? t?min ed?c?k. Çünkü bu günd?n sonra, ?slind? bum?qs?d, bu v?zif? v?vv?lki dövrl?rd? d? qar?ya qoyulmu?dur, k?nd t?s?rrüfat?n?n intensiv inki?af? t?min edilm?lidir.

Bizim torpaq fondumuz m?hdüddür KK?nd t?s?rrüfat?n?n sür?tl? inki?af? ancaq intensiv metodlardan as?l? olacaqd?r. Onlar?n aras?nda ?lb?tt?ki aqrotekhniki t?dbirl?r, laboratoriyalar?n qurulması, torpa?n? düzgün t?hlili, - bütün bu m?s?l?r K?nd T?s?rrüfat? Nazirliyi t?r?find?n t?min edilir, - v? suarma m?s?l?ridir. Ona gör?, meliorativ t?dbirl?r h?m növb?ti ilin Dövl?t?n?vestisiya Proqram?nda, ondan sonrak? ill?rd? d? daim prioritet olmal?d?r.

Onu da qeyd etm?liy?m ki, bu il? yerl?rd?n g?l?n? t?klif?n?tic? sind? bir neç?ön?ml?layih?ninaicras?na ba?ba?lan?l?b. ??mkirçay subanbar?ndam kanal?n? Goranboy rayonuna q?d?rauzad?lmış?, Neftçala su kanal?n?n tikintisinin davam etdirilm?si v? dig?r layih?l?r on minl?rl? hektar yeni torpaq sah?sin? suyun verilm?sin? t?min ed?c?k. ?lb?tt? ki, Taxtakörpü su anbar?n?n mövcudlu?u v? yeni kanallar?n ç?kilm?si X?z?, Siy?z?n, ?abran rayonlar?ndak? büyük torpaq sah?l?rin? suyun verilm?sin? t?min ed?c?k.

Bu il k?nd t?s?rrüfat? il? ba?l? bir çox ön?mli t?dbirl?r h?yata keçirilmi?dir. M?nim s?drliyim? müxt?lif sah?l?r üz?r? mü?avir?l?r keçirilmi?pamb?qc?l?q; baramaq?l?q; tütünçülükk?nd?qc?l?q; ç?ltikçilik, sitrusçuluq, çayç?l?q - bütün bu m?s?l?r çok geni? müzakir? edilmi?dir. Dövl?t proqramlar? haz?rlanm??, t?sdiq olunmu? v? bütün h?d?fl?r mü?yy?n? edilmi?dir. Bu proqramlar?ox konkretekarakten da??y?r. Orada h?m?cra mexanizml?ri, maliyy? v?saít?n?z?rd? tutulur. ?lb?tt? ki, g?l?n ilin dövl?t büdc?sind? bu proqramlar?n reala?mas? n?z?rd? tutulmal?d?r.

Bir daha dem?k ist?yir?m ki, mü?avir?l?rd? bütün r?q?ml?r qeyddedildi, qar?ya h?d?fl?r qoyuldu. H?min r?q?ml?ri v? h?d?fl?r? kran etm?k ist?mir?m. ?sas odur ki, bu proqramlar?n?ox operativ icra mexanizml?ri v? maliyy? resurslar? t?min edilm?lidir.

Hesab edir?m ki, bu il k?nd t?s?rrüfat? texnikas?n?n al?nmas? il? ba?l? rekord il olmu?dur. Bu il art?q 8 min texnikar?g?tirilib. Biz bu il 10 min texnikar?tirm?li idik? Y?qin?ki qalan texnikai dasilin?sonuna q?d?rg?tiril?c?k. Dem?liy?m?ki, m?n indi bölg?l?rd? olark?n texnika il? ba?l? heç bir ?kay?t, yaxud da ?lav? t?klif yoxdur. Biz dem?k olar ki, bu m?s?l?ni d? h?ll etmi?ik. ?lb?tt? ki, b?zi k?nd t?s?rrüfat? sah?l?rinin inki?af? üçün xüsusi texnikan?n al?nmas? da davam etdirilm?lidir. v?biz bunuled?c?yik. Amma prinsipc?hesab edir?m ki, biz bu problemi d? köklü ??kild?h?ll etmi?ik.

Heyvandarl??n?n sür?tl? inki?af?da prioriteti?rd?n biridir. Bu il bu istiqam?td? çox i?l?r görülebilir. v? g?l?n?ild? görü?c?k. ?lb?tt? ki, Göygöl rayonunda Süni Mayalanma M?rk?zinin yarad?lmış? bu sah?d? dünyan?n ?n müt?r?qqi t?dt?crüb?sini Az?rbaycana g?tirm?yi t?min edir. Yerlincisl?rin?sa?lamla d?r?lmış?, yax?la?d?r?lmış?, cins mal-qaran?n?al?nmas?m?s?l?n?h?llini kompleks ??kild? t?min ed?c?k. v? ?min?m ki, biz bir neç?ild?n sonra südçülük v? ?tçilik sah?sind? daha da büyük u?urlara nail olabil?c?yik. Az?rbaycanda yeni süd zavodlar? yarad?lmal?d?r. Çünkü bizd? bu sah?d? bu q?d?r ki, inki?af gözl?nilir, mövcud istehsal gücü bizi qane etm?y?c?k.

Bölg?l?rd? logistik m?rk?zl?rin? tikintisin?ba?lan?lm??d?r. Biz ?slind?art?q neç?ild?r ki, soyuducu anbarlar, tax?l anbarlar?, logistika il? ba?l? dig?r m?s?l?ri u?urla h?ll edirik. Dem?k olar ki, bütün bölg?l?rd? bu m?s?l?r öz h?llini tap?bd?r. ?ndi vaxt g?lib ki, büyük ixrac hesablanm?? logistik m?rk?zl?rin yarad?lmış? t?min edilsin. Çünkü biz ??vv?lki dövrl?rd?bu l?ri daha çox m?hsulun xarab olmamas?, saxlanmas? v? daxili t?bat?n t?min edilm?si üçün görürük. Ancaq bizim ixrac imkanlar?m?z artacaq, - indi m?n bu bar?d? d? dan??aca?am, - v? bel? olan halda, mütl?q

böyük logistik m?rk?zl?ritikilm?lidir. Onlardan birini m?n n?mkir rayonunda olark?n görmü??m?sl?slind? logistik m?rk?zin t?m?lini d? m?n qoymu?am. ?ndi dey? bil?r?m ki, bu bölg?d? ?n böyük logistik m?rk?z yarat?l?bd?r. Hesab edir?m ki, bundan sonra biz? ?n az? üç böyük logistik m?rk?z laz?md?r - M?rk?zi Aran, ?imal v? c?nub zonalar?nda. M?n sahibkarlar? da bu i?l?r? d?v?t edir?m. Dövl?t öz d?s?yini ver?c?k, kredit?l? ay?racaq, bütün laz?mi infrastruktur t??kil edil?c?k. Çünkü bu, bizim büyük ixrac potensial?m?z?n inki?af? üçün mütl?q laz?m olacaq.

?stixanalar?n sal?nmas? Az?rbaycanda çok geni? vüs?f al?bbÇox?adam k?m?nim ç?a??r???m v? tövsiy?l?rim realla??r. M?n t?bu yax?nlarda veril?n m?lumata gör?, biz butt??bbüsü?r?li s?r?nd?ns?sonra haz?rda 400 hektardan çox sah?d? yeni, müasir istixana kompleksi?ri yarat?l?r. Onlar?n bir hiss?si istifad?y?verilib,böyük hiss?si is? h?l? yarat?yarat?l?maqdad?rl? ?ndi t?s?vvür, edin, m?hsuldar?q yüks?k olan 400 hektardai yeni istixanalar?yarat?l?r. Bu istixanalar?n büyük hiss?si ixrac hesablan?b v? bel?likl?, bizim ixrac?m?z daha da artacaq. ?lb?tt? ki, büyük logistik m?rk?zl?rin yarat?lm?sa? da bu potensiala uy?un ??kild? n?z?rd? tutulmal?d?r.

Ölk?n Ölk?mizd? 38 aqropark?nd?yarat?lm?sa? prosesi gedir. Onlardan ikisi art?q f?aliyy?t? göst?rir. Qalan aqroparklarda i?l?r gedin. Bu i?l?r tam n?zar?t alt?ndad?r, m?n? münt?z?m? olaraq m?lumat verilir. Hesab edir?m ki, bu aqroparklar?n u?urlu f?aliyy?ti bizim bütün sahibkarlar?n diqq?tini c?lb ed?c?k. Bu, h?m sahibkarlar, h?m dövl?t, h?m d? bizim valyuta ehtiyatlar?m?z?n art?r?lm?sa? üçün çok g?lirli sah?dir.

S?naye zonalar?n?n yarat?lm?sa? art?q realla??r. M?n bu bar?d? bir neç? il bundan ?vv?lki mü?avir?l?rd? d? dem?dim ki, h?rayonda müasir s?naye zonalar?yarat?lm?sa?r. Biz? art?q buna da nail oluruqu Bu yax?nlarda Neftçala S?naye M?h?ll?sinin aç?l?r? oldu. Balaxan?da, Masall?da s?naye zonalar?yarat?l?r. Ming?çevird? böyük tekstilyönümlü yüngül s?naye zonas?yarat?l?r. Hac?qabul rayonunda s?naye m?h?ll?si yarat?l?r.

Q?tisadiyyat Nazirliyin? göst?ri? verilmi?dir ki, g?l?n il?d? bir neç? rayonda s?naye zonalar?n?n yarat?lm?sa?il?ba?l? praktiki i?l?r ba?las?n. Neftçala rayonunda v? dig?r rayonlarda oldu?u kimi, burada da dövl?t yen? d? ?sas yükü öz?üz?rin?götür?c?k. Bütün infrastruktur, bütün tikili?r - anbarlar?n; istehsalat sah?l?rinibinalar?dövl?t t?r?find?n in?in?ailedil?c?k. Qoy? sahibkarlar t?klifi?r versin?r, bazar?n düzgün monitoringini apars?nlari. Xüsusil?sol sah?l?r? üstünlük verilm?lidir, ki, biz o sah?l?rd? h?l? idxaldan as?l?y?q. Y?ni, birinci növb?d? idxl?t?hlili edilm?li v? idxal? ?v?v?z?l?y?n?m?hsullar?n?istehsal? il?ba?l?t?klifi?r verilm?lidir. Bununla bir?rab?r, ?lb?tt? ki, ixrac potensial? olan istehsal?n?yarat?lm?sa? da diqq?t m?rk?zind?olmal?d?r. Y?ni, daxili?t?bat v?aixrac s?naye zonalar?n?na?sas meyarlar? olmal?d?r. Ona gör?, ixrac bazaarlar? da düzgün t?hlili edilm?lidir ki, biz hans? m?hsulla hans? bazara ç?xa bil?rik. E? olmas?n ki, bel? zonalar yarat?ls?n, orada m?hsul istehsal olunsun, sonra da onu sata bilm?sini?r. ?lb?tt? ki, sahibkarlar da bu i?l?rd?çox f?al?t?tirak etm?lidirl?r. h?m?l?rd?, h?m d? Bak?da ya?ayan sahibkarlar. Bu zonalar?n?n çok büyük potensial? var. Çünkü bizim, m?n?bu bar?d? d?f?l?rl? dem?m?bir neç? n?n?vi s?naye m?rk?zimiz var. Bak? Sumqay?t? G?nc?indi Ming?çevir? h?rl?ri v? dig?r bölg?l?r. Hesab edir?m ki, ?ks?r rayonlarda s?naye zonalar?n?n yarat?lm?sa? yax?? n?tic? ver?c?k.

T?T?qrib?n?bir il?b?lk?d?bundan?bir q?d?r?d?/?vv?l?xalçaç?l????n?inki?af?t?stiqam?td?çoxciddi add?mlar at?lma?a ba?lanm??d?r. Bu il 10 xalça fabrikinin istifad?y? verilm?si n?z?rd? tutulur. Onlardan ikisi m?nim ?tirak?mla aç?l?b, s?kkizi ilin sonuna q?d?r a?c?l?m?sa?d?r. ?ndi veril?n t?klifi?r? bax?l?r, g?l?n il?d? bölg?l?rd? t?qrib?n 10-a yax?n fabrik aç?lacaq. Bu, çok müsb?t ir?l?y?dir. Xalçaç?l?q bizim milli s?n?timizdir, eyni zamanda, xarici bazarlara ç?x?? olan m?hsuldur, ölk?miz? valyuta g?tir?n sah?dir, i?sizliyi, xüsusil? qad?nlar aras?nda i?sizliyi aradan qald?ran sah?dir. Xalçaç?l????n çok büyük potensial? var. Dövl?t v?sait ay?r?b, bütün bu fabrik?r dövl?t hesab?na tikilir, h?m d?zgahlar, h?m d? bütün dig?r avadan?l?q dövl?t v?saiti hesab?na al?n?r. Biz bütün istehsal z?ncirini ard?c?ll?qla yaratmal?y?q. Ona gör?, göst?ri? verilib, bu il v? g?l?n il müxt?lif bölg?l?rd? yun q?bulu m?nt?q?l?ri aç?lacaq. Bu m?s?l? t?hlili edildi v?gördük ki, burada da xaotik bir v?ziyy?t yaran?bd?r. Bizim c?mi bir v?ya iki yerd?yun q?bulu m?nt?q?miz var. Onlar da da?el? v?ziyy?t?dir ki, heç olmasa, id?b?lk?bundan?yax?? id?n. Ona gör?, yeni, müasir m?nt?q?l?r yarat?lacaq. Rayonlar mü?yy?n edilib, v?sait n?z?rd? tutulub, bu, birinci m?s?l?i? kincisi, Sumqay?t? h?rl?r?y?rici-boya fabrikinin tikintisi n?z?rd? tutulur. Bunn?qs?dt?c?m?n?il fabrikina aç?l????olacaqki, biz h?m boyadan? h?m d? iplikd?n xarici as?l?l?ason qoyaql?b?l?tt? ki, biz bundan sonra xarici bazarlara ç?x??nt?min etm?liyik. Bunun üçün y?qin ki, s?rgil?rd?, beyn?lxalq t?dbirl?rd? da?ha f?al?t?tirak etm?liyik. H?mçinin reklam karakterli t?dbirl?r d? görülm?lidir ki, Az?rbaycan öz milli s?n?tini dünyaya t?qdim etsin.

TikTikinti sektorunda canlanma gedir. Bu, tikinti materiallar? sektoruna da müsb?t t?s?r göst?rir. G?l?n?il bu sah?d? i?l?r daha da sür?tl? ged?c?k. Haz?rda Bak? ??h?rl?nd? 95 ya?ay?? binas? tikilir. Bu binalar?n öz?lli?i ondan ibar?td?r ki, onlar yarars?z, q?zal? v?ziyy?t?d? olan binalar?n, b?zi hallarda daxmalar?n yerind? tikil?c?k. Orada ya?ayan v?v?t?nda?lara kompensasiya öd?nilir, yaxud da, ki, kiray?pulu verilir. Sonra onlar daha da büyük m?nzill?rl? t?min edil?c?kl?r. Art?q bir Jayih? icra edilib. Orada ?vv?l?ya?am?? v? bu gün ya?ayan sakinl?r?çox raz?d?rlar. Onlara

t?mirli, müasir v? daha büyük h?cmli m?nzill?r verilmi?dir.

Bu, h?m sosial, h?m d? iqtisadi layih?dir. Bunun tikinti sektoruna çox büyük t?siri var. Eyni zamanda, M?DA-n?m?-M?nzil?n?aat?Dövl?t Agentliyinin x?tti il? Yasamal rayonunda büyük ??h?rcik tikilir. G?I?n?lin dövl?t büdc?sind? v?saít n?z?rd? tutulmal?d?r ki, h?m?bulayih? davam etdirilsin, h?m d? Hövsan q?s?b?sind? M?DA-n?n?yenilayih?si icra olunsun.

“ASAN xidm?t” h?m?rk?zl?rinin tikintisi davam etdirilir. Yax?n? aylarda Ming?çevir v? Quba ??h?rl?rind? yeni mm?rk?zl?naç?lacaq? ??ki v?r?mi?li ?h?rl?rind?sis? g?l?n il? yeni m?rk?zl?rin aç?lm?as? n?z?rd? tutulur. M?n?hesab edir?m ki, g?l?n il? lav? bir neç? ??h?rd? “ASAN xidm?t” m?rk?zl?rinin tikintisi ba?lanmal?d?r. Çünkü bu layih?nin çox böyböyük s?m?r?si var, xalq t?r?find?n yüks?k qiym?t?l?ndirilir, b?y?nm?ns?msal?0100 faiz?xax?nd?r. Ona gör? biz çal??mal?y?q ki, bütün bölg?l?rd?, - indi biz buna yax?nla??r?q, - bundan sonra h?r bir yerd? “ASAN xidm?t” f?aliyy?t göst?rsin.

“ASAN” öz funksiyalar?n? geni?l?ndirir. ?ndi kommunal xidm?t?r göst?rilir. “ABAD m?rk?z”l?r yarad?l?r. M?n Masall?da, Balak?nd? olark?n art?q orada k?ndli-fermerl?rin m?hsullar? il? d? tan?? oldum. Bunun çox büyük faydas? var. Eyni zamanda, “ABAD m?rk?z”l?rin yarad?lm?as? özünüm???ulluq proqram?n?n?icras?na da büyük d?st?k olacaq. Özünü Özünüm???ulluqaproqram?na k?g?ldikd?, m?nk?vv?lki mü?avir?l?rd?abul?bar?d?rgöst?ri?l?r?vermi??m. ?ndi qanunvericilikd? d? laz?mi düz?li?l?r edilib. ?m?k v? ?halinin Sosial Müdafi?si Nazirliyinin ikifay?t q?d?riböyük v?saiti y?aranacaq v?bu v?saít d? özünüm???ulluq proqram?n?n?icras?na yön?ldilir. l?kin m?lumat?musb?tdir. Bun?m?s?l? yerl?rd? çox büyük h?v?sl? qar??lan?r. ?lb?tt? ki, dövl?t a??r v?ziyy?t?d? ya?ayanlar üçün öz hesab?na pulsuz imkan yarad?r, v?saít verir ki, onlar bundan sonra öz dolan?????n? laz?mi s?viyy?d? t?min etsinl?r.

Turizmin inki?af? növb?ti reall?qd?r. Son bir-iki il ?rzind? bu sah?d? sür?tli inki?af? görürük. Yerl?rd?ki turizm m?rk?zl?rind?m?n? deyirl?r ki, xüsusil? yay aylar?nda v? ?sas turizm mövsümünd? otell?rd? yer olmur. Ona gör?, yeni otell?rin tikintisi mütl?q t?min edilm?lidir. Yerli icra orqanlar? ??rait yaratmal?d?rlar, yerl?r?ray?rmal?d?rlar v? öz?l sektor bu sah?y? f?al investisiya qoymal?d?r.

Strateji Yol X?rit?l?rinin icras? il? ba?l?monitorinq?apar?l?r. Monitoringin q?n?tic?l?ri?m?n?m?ruz?ledildi. M?onitorinq göst?rir?ki, b?zi hallarda n?z?rd? tutulan t?dbirl?rin icras? gecikir. Buna yole verm?k olmaz. Bütün dövl?t qurumlar? qar??s?nda v?zif? qoyulmu?dur. H?r bir dövl?t qurumu bilir n? etm?lidir. Ona gör?, b?zi qurumlarda Strateji Yol X?rit?l?rinin icras? 50 faizdir, 70 faizdir, b?zi qurumlarda is? 10 faizdir, 15 faizdir. Bunun izahat? t?l?b olunmal?d?r. MM?n? göst?ri?verir?m?ki, gecikm?y? y?olver?n? qurumlar tezlikli? i?l?rind?dönü?yarats?nlar. Bütövlükd? Strateji Yol X?rit?l?rinin q?bulu v? elan edilm?si çox?ciddi islahat?r 164 prioritet v? 683 t?dbir n?z?rd? tutulmu?dur. Onlar?n ham?s? 2020-ci il? q?d?r öz h?llini tapmal?d?r. Ona gör?, bu m?s?l?i?l? ba?l? monitoringin n?tic?l?rit?hlil olunmal? v? buraburada qüsurlara yol?ver?n? qurumlar tezlikli? düz?li?n? etm?lidir. M?n?m?üt?mad? olaraql?m?lumat?veril?c?k. Yubanma aradan qald?r?lmal?d?r. Aidiyy?ti dövl?t qurumlar? n?tic? ç?xars?nlar.

?ndi is? m?n bu il qeyri-neft ixrac?m?zla ba?l? b?zi r?q?ml?ri s?sl?ndirm?k?list?yir?m?ki, Az?rbaycan ictimaiyy?ti görsün, bizim i?imiz nec?göz?l?n?tic?/verir. Bu r?q?ml?ss?kkiz ay?ks?etdirir. Doqquz ay?n r?q?ml?ri, y?qin ki, bir q?d?r sonra m?lum olacaq. Y?ni, indi s?kkiz ay?n göst?ricil?ri Az?rbaycan ictimaiyy?tinin diqq?tin? çatd?r?lacaq.

Dem?li, ixrac?m?z hans? s?viyy?d? art?b? T?r?v?z istehsal? 68 faiz, o cüml?d?n? pomidor 60 faizi. Bu gün qeyri-neft sektorunun?n çox g?l?r?tir?n sah?si pomidor ixrac?d?r. S?kkiz ayda bu, ölk?y? 128 milyon dollar g?tirib v? 59 faiz art?m var. Kartof 63 faiz, salat t?r?v?zi 20 faiz, so?an ixrac? 15 d?f? art?b. Pamb?q 2,4 d?f?, o cüml?d?n? pamb?q lifli, 8,4 d?f?, meyv? ixrac? bütövlükd? 12 faiz art?bd?r. Ancaq alma v?zaftal? art?m?ki d?f?d?n? çox olubs? Süd m?hsullar?n?n? ixrac?dörd?d?f? art?b. Spirtil?v?spirtsizlikil?r 28 faiz, onun iç?risind?rab 56 faiz art?b. Meyv?-t?r?v?z emal? m?hsullar? 50 faiz, tütün m?mulatlar? 45 faiz, çay 63 faiz, bitki v? heyyan m?n??li ya?lar 19 faiz, ?okolad 65 faiz.

S?naye m?hsullar? - q?z?l 56 faiz, elektrik enerjisi 4,1 d?f?, alüminium 28 faiz, kimya s?nayesi m?hsullar? 25 faiz, plastikl?r 14 faiz, mis-filiz konsentratlar? 94 faiz, avadan?qlar, mexaniki qur?ular 48 faiz, mis v? ondan haz?rlanan m?mulatlar 54 faiz, toxuculuqm?mulatlar? 92 faiz. Elektrik avadan?qlar? v? hiss?l?ri 75 faiz, da?, gips, sement 34 d?f?.

Bu Bu q?ml?r?n?yax?g? göst?ricidir. Onlar göst?rir ki, qeyri-neft sektorunun inki?af? il? ba?l? bizim bütün v?zif?l?rimiz u?urla icra edilir. M?n?vv?lki dövrl?rd? d? qeyd etmi?dim ki, bizim ?sas prioritetimiz qeyri-neft sektorunun inki?af?d?r. Ondan sonrak? dövrl?rd? qar??ya daha çox m?s?l? qoyulur ki, biz qeyri-neft ixrac?n?n art?m?na nail olaq

v**buna** da nail oluruq. Çünkü budur bizim inki^{af} perspektiv^l?rimiz. Qeyri-neft sektorunun ixrac^{biz}? böyük h?cmd? valyuta g?tirir. Bu, h?l? i?imizin birinci m?rh?l?sidir. ?ndi aqroparklar, istixanalar, heyyandarl??n inki^{af}? s?nayel??m?? siyas?timiz bundan sonra daha da böyük n?tic^l?r ver?c?kkM?n h?mi?? dey?nd? ki, ölk?mizin g?l?c?k inki^{af}? il? ba?l?? çox nikbin fikrim var, bax, buna ?saslan?ram.

Ölk?mizin ictimai-siyasi v?ziyy?ti d? bir çox ölk?l?r üçün nümun? ola bil?r. Xalq-iqtidar birliyi h?mi?? oldu?u kimi möhk?mdir. ?qisadi göst?ricil?r, - bu gün mü?avir?d? bu göst?ricil?r, s?sl?ndi, - h?r bir ölk? üçün nümun? ola bil?r. Pe Perspektiv^l?rimiz bunlard?rs? s?nayenin, k?nd?t?s?rrüfat?n?n inki^{af}? finstruktur, Bak? Tbilisi-Qars?d?mir yolu, "C?nu" C?nub Qaz?D?hlizi" layih?l?rinin icras?, "Az?n", "Ç?raq", "Gün"?li" qyataqlar?n?nili?l?nilm?si. Bunlar yaln?z sadalad??m ?sas istiqam?t!rdir.

Ona gör? min?m, ki, n?inki bu ilin sonuna q?d?rbundan sonrak? ill?rd? d? ölk?miz u?urla inki^{af} ed?c?k, Az?rbaycan h?mi?? zirv?l?rd? olacaq. Sa? olun.